

stupnik apstraktnog umjetničkog izraza koji se uglavnom kretao unutar morfologije evropskog enformela. No pojedini autori svakako pokazuju određene otklonе od postavki stila, i to upravo oni koji slikaju izraženije kaligrafski ili se koriste simbolikom boja. Treba istaći posebnu pojavu Shuji Mukaia, stvaraoca koji je paralelno radio akcije i čisto slikarstvo i u pojedinim svojim projektima ujedinjavao ih koristeći se često i samim sobom kao medijem. Mukai je 1969. godine uništio, spalivši ih, sva svoja djela koja su mu bila pri ruci i ujedno se prestao baviti umjetničkim aktivnostima.

U Osaki je 1962. godine otvorena Pina-

koketa Gutai kao stalan izložbeni prostor grupe. Kroz nju je prodefilirala čitava plejada zapadnih umjetnika. Bio je to odraz konačnog udaljivanja od eksperimentalnih radova iz druge polovice pedesetih i stavljanja naglaska na čisto slikarstvo. Grupa se poslije godina plodnog rada afirmirala i etablirala, ali ne i akademizirala. Tragajući neprestano za novim članovima i razvijajući uvijek svježije ideje grupa je uspjela sačuvati integritet i demokratičnost kao i uvažavanje različitih pristupa svojih članova likovnoj problematici. Grupa je formalno postojala do smrti svoga utemeljitelja, no njezini članovi uglavnom rade i danas.

Nastojanje da se riješe specifični etički problemi poslijeratnog Japana uzrokovalo je nastajanje grupe »Gutai«. Određivanje čvrstih estetskih kriterija jedne nove umjetnosti bio je primarni zadatak njezinih članova, koji su djelovali u naročitoj sintezi Istoka i Zapada. Proživjevši utjecaje moderne zapadne umjetnosti ipak su ostali vjerni svome kulturnom nasljeđu. Posebno je značenje grupe u promoviranju eksperimentalnih akcija, neke vrste proto-happeninga, o čemu smo se mogli osvjedočiti putem video-projeksija i fotografskog materijala. Ova izložba još jednom potvrđuje koliko je razmjena kulturnih dobara u pravcu Zapad – Istok bila višestruka i raznolika.

Feđa Vukić

Marc Pio Giuseppe Salvelli

Galerija Ulrich, 20. III – 9. IV 1986.

Marc Pio Giuseppe Salvelli rođen je 1960. godine. Ima zanimljivu biografiju. Dosad je održao dvadesetak samostalnih izložbi u Jugoslaviji, Francuskoj, Švicarskoj, Španjolskoj i Grčkoj. Impozantna brojka kao i popis lokaliteta kojih bi bilo mnogo i za starije stvaraoce. Ti su podaci navedeni jer razmišljanje o njegovoj umjetnosti ne može poći od čvrste točke ukorijenjenosti u jednoj određenoj kulturnoj sredini. Upravo iz različitosti sredina u kojima je svoj dosadašnji život proveo Salvelli nastaje njegov specifični eklektizam.

Miješanje najrazličitijih utjecaja, zasićenost informacijama i preuzimanje međusobno oprečnih kulturoloških modela funkcije su svjetonazora čije je perspektivno gledište pomično. Nepostojanje čvrste uporišne (zemljopisne) točke uzrokuje »nomadizam« likovnog izraza. Njegov neobičan curriculum vitae kao da je Salvellija predodredio da postane jedan od suvremenih lutalica po ostacima koncepcije povijesnih avangardi.

Na ovoj, sedmoj po redu, zagrebačkoj izložbi predstavio nam se radovima iz svoje recentne, pariske, »faze« života i rada. Već poznate odrednice njegova stila još uvijek postoje. Bez želje za jasnim i čvrstim definiranjem Salvelli samo na-

značuje, poigravajući se različitim vizuelnim kodovima, dijelove jednog kolaža – kao da nam hoće ispričati priču koju smo već negdje čuli. Namjerna neozbiljnost, gotovo frivolnost, naglašen kolorit i slobodno miješanje planova tvore tu poetiku suvremenog eskapizma. Obračujući se svojim citatima prvenstveno velikim zagovaračima infantilne vizije (Klee, Mirò) te koristeći se obilato sintaksom stripa i popularne slike uopće, Salvelli je stvorio djela protkana čežnjom za dalekim, egzotičnim krajevima. Te daljine simbolizira sveprisutnost palmoidnih oblika koji su, od pretjerane upotrebe, već pomalo klišeizirani.

Upravo iz potrebe za bijegom, putovanjem, proistječe emocionalni naboj tih slika. No, to se putovanje dovršava na samom polazištu prilazeći mu s druge strane, jer Zemlja je ipak okrugla.

Na ovoj izložbi zastupljen je niz slika nejednake kvalitete. Ljudska figura, više ili manje stilizirana, sve je prisutnija, a očit je i jedan »mračniji« fon u odnosu na ranija djela. Te nove elemente Salvelli je s promjenljivim uspjehom uklopio u svoj već poznati postupak, i otud ambivalentni dojmovi koje posjetilac nosi s ove izložbe. Najuspjelije slike upravo su one u kojima forma ne pati zbog pretjeranosti sadržajnih nakupina.